

Schriftlicht

Gekwetste liefde

H. van den Berg

Zou Ik hen uit de macht van het dodenrijk bevrijden, van de dood loskopen? Dood, waar zijn uw pestziekten, dodenrijk, waar is uw verderf? Mijn oog kent geen medelijden.

Hosea 13:14

Dood, waar is uw overwinning?

Dood, waar is uw prikkel?

1 Korintiërs 15:55

Wie is God voor u? Veel christenen zullen als eerste antwoorden: God is liefde. Hij leidt ons leven in zijn Vaderzorg. Hij is vol van genade en barmhartigheid. Vol eindeloos geduld voor mensen. Voor sommigen (velen?) is dit niet alleen het eerste, maar ook het enige wat ze van God kunnen zeggen. En wat bedoelen ze daar dan mee? Denken ze misschien stiekem dat God een lievige God is, een gemoedelijke God die alles door de vingers ziet? Een ongevaarlijke God? Met wie je nonchalant om kunt gaan? Hij is toch liefde? Dat staat zelfs in de Bijbel (1 Joh. 4:8). Ja, maar Hosea 13 staat ook in de Bijbel. Lees je dit hoofdstuk, dan schrik je je wezenloos.

Geen medelijden

Het komt hard aan. Die laatste woorden uit Hosea 13:14: 'Mijn oog kent geen medelijden.' Klopt dat wel? Hosea heeft wel eens iets anders gezegd namens God: 'Mijn hart keert zich om in Mij, ten volle wordt mijn erbarming opgewekt' (Hos. 11:8). God is een en al erbarming, medelijden. En nu: 'Mijn oog kent geen medelijden.' Wat is het nou? Heeft God medelijden of niet? Het lijkt of Hosea de kluts kwijt is. Hij is vol emotie, deze man. Dat lees je in heel het bijbelboek. De emoties zijn vast met hem op de loop.

In hoofdstuk 11 heeft de HERE medelijden. Hij wil het volk niet helemaal vernietigen. Hij komt wel met zijn straf, maar niet met een holocaust, een totale ondergang. Een deel van het volk wordt gered. God laat zijn medelijden spreken. Dat blijft staan! Maar denk niet, dat het dus wel meevalt! Zo van: God strijkt wel weer met de hand over zijn hart.

Bij de wilde beesten af

Het valt niet mee! Kijk naar ons hoofdstuk. God zegt dingen van Zichzelf, waar je van schrikt. Mensen zeggen ook wel eens wat over God, waar je van schrikt. Jeremia klaagt het uit: God 'is mij een loerende beer, een leeuw in verborgen schuilhoeken' (Klaagl. 3:10). Je moet maar durven! Zoiets zeg je toch niet van God!

Maar hoor, wat God hier van Zichzelf zegt! Hij valt zijn volk aan als een van jongen beroofde berin (Hos. 13:8). Kom die niet tegen onderweg, het beest is zo getergd, het valt je aan en verscheurt je, zet de klauwen in je lichaam en rijt je borstkas open. God wordt als een leeuw, Hij bespringt Efraïm als een prooi, verscheurt die met zijn sterke kaken en slokt die op met zijn gretige muil. God is als een panter, snel en lenig, als die prooi ziet, is hij niet te houden, snel slaat hij toe. Er is geen ontkomen aan. Wij zouden zelf zulke dingen nooit van God verzinnen. Wij denken aan God als een liefhebbende Vader. God een roofdier? Had u ooit zo over God gedacht? God is levensgevaarlijk! Geen tijd voor medelijden, de straf komt! Er schijnt geen straaltje licht in deze duistere nacht van Gods boosheid.

De zonden gebundeld

Hoe is het toch zover gekomen? Omdat Efraïm maar door blijft zondigen. Ze laten Hosea maar praten. Ze hebben geen berouw, bekeren zich niet, vragen geen vergeving. Ze verharden zich. En weet je wat

God dan doet? Die zonden opbergen. ‘Welbewaard is Efraïms ongerechtigheid, weggeborgen zijn zonden’ (vers 12). Hosea denkt aan een aantal papieren die in een bundel bij elkaar worden gehouden. Zoals bankbiljetten in een bundeltje samengebonden zijn. Stevig bij elkaar gehouden, zodat je er geen van verliest. Het kan tevoorschijn worden gehaald als het nodig is. Zo bundelt de HERE de ongerechtigheid, de zonden van Efraïm. Geen zonde ontglipt er aan zijn oog. De zonden worden opgeborgen als in een kluis, dan kunnen ze dienen als bewijsstukken op het uur van de afrekening. Fraude, bedrog in de handel, het staat allemaal in de stukken; de zonde van de ondankbaarheid, het zit bij de papieren. Er zijn zoveel van die zonden, die bijeengeraapt en zorgvuldig bewaard worden; een slecht humeur, een driftig woord, een belofte die je niet nakomt. Eigenlijk is het niet de moeite waard om daarop terug te komen. Als je een broeder ‘dwaas’ noemt, kun je in de hel komen. Wie zijn broeder haat, pleegt doodslag, zegt Jezus. Maar moet je dat echt zo hoog opnemen? Wij zouden zulke dingen vergeten. Maar God vergeet niet. Hij houdt alles nauwkeurig bij in zijn boekhouding. Als je geen spijt hebt, je niet bekeren wilt, dan wordt die bundel alsmaar dikker.

Dood, trek je wapens!

Dan is God eindelijk niet meer te houden! Hij heeft heel lang geduld gehad met het volk waarmee Hij getrouwd is. Vooral in het begin van Hosea lees je daarvan. De liefde tussen een man en zijn vrouw, daar vergelijkt Hij het verbond mee. Israël is de vrouw van God. Maar als die liefde keer op keer niet beantwoord wordt, als Israël toch steeds weer achter andere mannen (baäls) aanloopt, dan is dat zó kwetsend. Dan krijgen ze God tégen zich. De Israëlieten hadden alles op de kaart van het leven gezet, de welvaart, het plezier, het leuke. Ze hadden gemikt op de Baäl, de god van de vruchtbaarheid, de god die het leven geeft. Maar het loopt uit op de dood. Dat kan niet anders. Want de zonde is de prikkel van de dood. Zonde is een vruchtbare bodem voor de dood. Door de zonde is de dood in de wereld gekomen (Rom. 5). De zonde veroorzaakt de dood als een straf van God. God zegt niet bij het doornemen van het bundeltje rekeningen: ‘Laat maar zitten.’ Hij spoort de dood aan: Kom op dood, werk aan de winkel, trek alle wapens uit de kast. Dood, laat de pest los; dodenrijk, strooi de tering uit over dit volk. Dood, kom maar met zwaarden en speren, pak de mannen maar aan, spaar de kleine kinderen niet, en ga zwangere vrouwen niet voorbij (Hos. 14:2). Ontzettend laat God de dood tekeergaan. Vandaag zou je zeggen: Dood, maak je slachtoffers met aids, met hartkwalen en nierziekten, ga maar aan de gang met atoomwapens, kom maar op met je chemische wapens, gevechtsvliegtuigen, terreuraanslagen. Dood, laat zien wat je kunt, maak mensen kapot. God gebruikt de dood in al zijn verschrikkingen. Hier schrik je van. Is God zo? Is dit de God van mij en mijn kinderen? Moeten wij blij zijn dat we in deze God geloven? Hoe verkopen we dit aan de mensen? Dit wil je toch helemaal niet verkopen? We hebben een God om van te rillen.

Wat we hier in elk geval van meenemen: God neemt de zonde bloedserius. Daarom is dit hoofdstuk loodzwaar van oordeel. Wie kiest voor de zonde, daar geen afscheid van neemt, maar erin wil leven, krijgt het zwaar te verduren. God komt hem tegen als een verscheurend beest. En reken niet op medelijden.

Uitdagende vragen

Hosea stelde zijn vragen aan de dood. ‘Dood, waar zijn uw pestziekten; dodenrijk, waar is uw verderf?’ (Hos. 13:14). Maar ook Paulus stelt zijn vragen aan de dood. ‘Dood, waar is uw overwinning, dood waar is uw prikkel?’ (1 Kor. 15:55). Ze lijken op elkaar, die vragen. En toch komen we nu in een heel andere sfeer terecht. Dit is uitdagend, wat Paulus doet. Kom maar op, dood, waar ben je nu met je doodsteek? Net of Paulus de dood in zijn gezicht uitlacht. Dood, waar is uw overwinning? Zo klinkt het vrolijk, haast lachend. De rillingen lopen je over je lijf. Hoe kan iemand zó de dood in de ogen kijken? Hoe komt Paulus zover?

Hij heeft grote woorden gezegd. De dood is verzwolgen in de overwinning. De dood, die alles opslokte, is nu zelf opgeslokt. De dood zal spoorloos verdwijnen. Er komt een tijd, dat je verwonderd rondkijkt op aarde: Hé, waar is hier het ziekenhuis? Het staat er niet. Waar is de begraafplaats? Nergens te vinden. Geen kranten vol ellende, geen nieuws over oorlogen, geen onveilige buurten in de stad. Alles gevuld met het eeuwige leven, allen gevuld met eeuwig leven. Zo zal het zijn. Omdat de dood één keer dik verloren heeft. Toen Christus opstond op Pasen. Hij kwam uit het graf als de

Levende. De dood ging onderuit, is gebroken. Daarom durft Paulus. Dood, kom op, als je durft. 'Waar is je overwinning?' Want Christus heeft het gewonnen. Niet alleen voor Zichzelf. Maar ook voor alle mensen die in Hem geloven. Wie gelooft, is met Hem door de dood heen gekomen. Dan lach je de dood uit.

Prikkel

Dat klinkt mooi. Te mooi. Wie durft de dood uit te lachen? Je hebt te veel van de dood gezien. De dood doet zoveel pijn. Je roept de dood liever toe: Blijf weg, uit mijn buurt. Je voelt je niet zo'n overwinnaar, je hart krimpt in elkaar als je naar de dokter moet, bang voor een slechtnieuwsgesprek. Maar denk nog even mee. Paulus zegt: Dood, waar is je prikkel? Dat betekent eerst: scherpe punt. Denk aan een ossenstok. Een flinke prik met de stok spoort de os voor de ploeg aan om wat sneller te gaan. Zo wordt de dood ook geprikkeld. Door de zonde. Zonde port de dood op. Kom op, aan het werk, maak je slachtoffers. Die prikkel is er nog elke dag. Elke zonde van mij spoort de dood aan om z'n werk te doen. Als je daar goed over nadenkt, dan word je bang om te zondigen. Maar hoe kan Paulus dan zeggen dat die prikkel er niet meer is? Door Christus. Hij werd voor ons tot zonde gemaakt. Al mijn onbetaalde rekeningen werden Hem in de schoenen geschoven. De aktes van beschuldiging die tegen ons gericht waren, heeft Hij aan het kruis genageld. In Christus werden al onze zonden samengebundeld, alle kwaad opgeborgen tot dát ene moment dat Hij werd gekruisigd. Toen gingen de kluizen open en kwamen onze rekeningen tevoorschijn. Hem bleef niets bespaard, God heeft geen rekening vergeten. En toen heeft God de dood opgeroepen. Kom op dood, doe je werk, met alle wapens die je hebt, dodenrijk, open je muil en slok Hem op. Al die zonde daar samengebundeld aan het kruishout, dat prikkelde hem, het ging daar tekeer op Golgota. De dood heeft Hem verscheurd, de diepte ingetrokken. En God liet het begaan. Geen grein medelijden had Hij. Om wél medelijden te krijgen met ons. Want zó werden alle rekeningen vereffend. Het is volbracht! Dikke bundels zonden werden verscheurd aan snippers. Dát is de waarheid, als je de Here Jezus liefhebt. Dan is de zonde wég voor God. De prikkel is weg. De dood krijgt geen aansporing meer. Hij doet nog wel zijn werk, maar hij kan zich niet meer uitleven. Heb je deze Christus lief, dan is er toch nog weer ruimte voor Gods liefde. Die licht vrolijk op over je leven. Het is één groot wonder. God is niet meer gevaarlijk.

Gif

Prikkel betekent ook nog wat anders. De dood heeft een angel, waarmee hij gif inspuit. Sterk vergif, dat eeuwig werkt. Je komt er nooit meer van bij, je sterft een eeuwige dood. Maar dat gif is hij kwijt. Als de dood jou tegenkomt, dan komt hij Christus tegen. En dan staat hij machteloos. Wat hij eigenlijk wilde, je de eindeloze dood injagen, hij kan het niet.

Wie niet gelooft dat Jezus leeft, zal Hem nog eens tegenkomen. Want deze Jezus heeft de sleutels van de dood en het dodenrijk. Hij zal in hoogsteigen persoon tegen de dood zeggen: Kom op, aan het werk. Het boek Openbaring is er vol van. Als het Lam het vierde zegel opent, hoort Johannes een stem in de hemel: 'Kom!' En Johannes zag 'een vaal paard, en die daarop zat, zijn naam was de dood, en het dodenrijk volgde hem. En hun werd macht gegeven over het vierde deel van de aarde om te doden, met het zwaard, met de honger, met de zwarte dood en door de wilde dieren der aarde' (Op. 6:7,8). Dan wordt het Lam een verscheurend beest. Gekwetste liefde is levensgevaarlijk.

Maar voor wie gelooft, is Christus het Lam dat verscheurd wérd. God heeft al gestraft. Dan ziet de eeuwigheid er anders uit. Een leven zonder dat je bang bent voor de dood. Hoe heerlijk moet dat zijn. Om daar binnen te komen, daarvoor gebruikt God de dood. De dood doet nog wel pijn, maar God brengt door de dood zijn kinderen thuis. Wie thuiskomt, wordt opgewacht door Christus. Met Hem sta je voor God. Tóch een liefdevolle Vader.